

Til lovforslag nr. L 6. Betænkning afgivet af skatte- og afgiftsudvalget den 13. oktober 1986

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om stempelafgift

(Stempelafgift på kontokøb og leje af visse forbrugsgoder samt forhøjelse af stempelafgift på visse pantebreve m.v.)

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder og har herunder stillet spørgsmål til ministeren for skatter og afgifter, som denne har besvaret dels skriftligt, dels i samråd. Nogle af disse spørgsmål og ministerens besvarelser heraf er optrykt i et bilag til denne betænkning.

Skriftlige og/eller mundtlige henvendelser er modtaget fra:

Bandholm Boats,
Butikshandelens Fællesråd,
Danmarks Automobilforhandler Forening,
Danmarks Sparekasseforening,
Dansk Organisation af Detailhandelskæder,
Danske Detailhandelsejede Kontoringer,
Den Danske Bankforening,
Detailhandelens Kreditformidlingsråd,
Fredgaard Radio A/S,
Radiobanchen/Rateksa,
Reakkreditrådet og
Søsportens Brancheforening.

Herefter indstiller et *mindretal* (Det Konservative Folkepartis, Venstres, Det Radikale Venstres, Centrum-Demokraternes og Kristeligt Folkepartis medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *andet mindretal* (Socialdemokratiets medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Et *tredje mindretal* (Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget) vil redegøre for sin stilling til lovforslaget ved 2. behandling.

Et *fjerde mindretal* (Fremskridtspartiets medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling og udtaler:

Den forhøjede stempelafgift er ikke alene en helt uantagelig afgiftsforhøjelse, men virker også på flere områder uretfærdigt. Ved køb af en bil til 200.000 kr. med 60.000 kr. i udbetaling vil renteskatten og den forhøjede stempelafgift forhøje den samlede udgift til bilen med 17.415 kr.

Hermed er der indført en ny alvorlig bilskat, der vil skabe store problemer for alle dem, for hvem bilen er et nødvendigt redskab for at kunne passe sit arbejde.

Et andet område, der også bliver ramt helt urimeligt, er de såkaldte blandede ejendomme, der af ejerne benyttes både erhvervsmæssigt og som privat bolig.

Ifølge lovforslaget er erhvervsjendomme, udlejningsejendomme og ubebyggede grunde ikke omfattet af den forhøjede stempelafgift. Men ejendomme, der både tjener til bolig for ejeren og benyttes erhvervsmæssigt, anses for ejerboliger, hvis mere end halvdelen af etagearealet benyttes privat.

Det betyder, at tusindvis af mindre erhvervsdrivende, der driver deres forretning fra en såkaldt blandet ejendom, også vil blive ramt af den forhøjede stempelafgift for den del af ejendommen, der udelukkende benyttes erhvervsmæssigt, selv om loven ellers udtrykkeligt fritager erhvervsjendomme.

Det er helt urimeligt at straffe tusindvis af mennesker, og det er i øvrigt helt i modstrid med regeringens tilkendegivelse om, at der skal føres en aktiv erhvervs politik. Det kan

kun tages som et udtryk for, at de, der har udarbejdet lovforslaget, aldrig nogensinde har ulejligen sig med at finde ud af, hvad der sker i det virkelige liv ude i de tusindvis af mindre erhvervsvirksomheder, som drives fra en blandet ejendom.

Endelig skal det påpeges, at den forhøjede stempelafgift er udformet således, at den ikke

præmierer opsparing, men tværtimod straffer opsparing, idet loven virker således, at der ved aftale om et køb til 100.000 kr. med 80.000 kr. i udbetaling betales en afgift på 4.000 kr. eller 20 pct. af restgælden, mens der ved en udbetaling på 30.000 kr. også betales 4.000 kr. i afgift eller 5,7 pct. af restgælden.

Hagen Hagensen (KF) Collet (KF) Agnete Laustsen (KF) Fogh Rasmussen (V)

Skrumsager Skau (V) Bente Juncker (CD) Ove Jensen (FP)

Kofod-Svendsen (KRF) nfm. Jytte Hilden (S) Hans Hækkerup (S) Camre (S)

Lohmann (S) Stavard (S) fmd. Tastesen (S) Ruth Olsen (SF) Thoft (SF)

Lone Dybkjær (RV)

Partiet VS havde ikke medlemmer i udvalget.

Bilag I

Nogle af udvalgets spørgsmål til ministeren for skatter og afgifter og dennes svar herpå

Spørgsmål 8 og 9:

Kan ministeren bekræfte, at jo større en kontant udbetaling der præsteres, jo større bliver afgiften målt i procent af afbetalingsbeløbet?

Finder ministeren dette i overensstemmelse med ønsket om at øge størrelsen af udbetalingen?

Svar:

Stempelafgiften ved kontrakt om køb på kredit, herunder afbetalingskontrakter, skal efter lovforslaget, ligesom det er tilfældet efter de gældende regler, beregnes af vederlaget.

Ved vederlaget forstås det fulde vederlag, dvs. inkl. kreditomkostningerne. Hvis en kreditkøbekontrakt vedrørende løsøre og skibe som nævnt i lovforslagets § 41 A, stk. 2, er udformet således, at vederlaget eller en del heraf forfalder til betaling senere end 3 måneder efter dokumentets oprettelse, er det uden betydning for stempelafgiftsberegningen, om en større eller mindre del af beløbet erlægges som en kontant udbetaling.

Udbetales eksempelvis et beløb på 50.000 kr. af et samlet vederlag på 100.000 kr. kontant, er stempelafgiften målt i procent af restbeløbet (50.000 kr.) naturligvis større end hvor den kontante udbetaling kun er på 30.000 kr. og restbeløbet er på 70.000 kr.

En større udbetaling vil i almindelighed reducere de samlede kreditomkostninger og dermed også det vederlag, der skal beregnes stempel af. Jeg finder derfor, at forslaget harmonerer med et ønske om en større udbetaling.

*Spørgsmål 25:**ad bilag 15, spørgsmål 8 og 9*

Er det virkelig rigtigt, at indgås en aftale om et køb til 100.000 kr. med 80.000 kr. i udbetaling, betales en afgift på 4.000 kr. eller 20 pct. af restgælden, mens der ved en udbe-

taling på 30.000 kr. også betales 4.000 kr. i afgift eller 5,7 pct. af restgælden?

Svar:

Det er korrekt, at det efter den foreslåede § 41 A er uden betydning for beregningen af stempelafgiften, om en større eller mindre del af det samlede vederlag erlægges som kontant udbetaling, hvis en del af vederlaget forfalder til betaling senere end 3 måneder efter dokumentets oprettelse.

Forslaget er udformet i overensstemmelse med det almindelige princip i stempeloven om, at afgiften skal beregnes af det fulde vederlag, uanset hvordan dette erlægges.

Det kan eksempelvis nævnes, at skødestemplet ved overdragelse af fast ejendom beregnes af købesummen, og at det er uden betydning for beregningen af dette stempel, hvor stor en del der betales kontant.

Spørgsmål 2:

Der ønskes en udførlig redegørelse for, hvordan der skelnes mellem ejerpantebreve udstedt til privat henholdsvis erhvervsmæssigt formål, og hvorledes skattemyndighederne forventes at tilrettelægge kontrollen hermed.

Svar:

Efter den foreslåede bestemmelse i § 57 A skelnes mellem de pantedokumenter, der er ejerpantebreve, og andre pantebreve, herunder skadesløsbreve.

For *ejerpantebreve* i ejerboliger, biler og lystbåde foreslås, at disse altid skal stemples med høj afgiftssats, 4 pct. Dog, såfremt ejerpantebrevet tjener til sikkerhed for et bygge-lån, kan den forhøjede stempelafgift godtgøres på betingelse af, at pantebrevet aflyses senest 2 år efter oprettelsen. Denne særstilling for ejerpantebreve skyldes, at disse forholdsvist let kan vandre fra det ene retsforhold til det næste, f.eks. først udstedt med henblik på erhvervsmæssig finansiering og

dernæst til brug for almindeligt forbrugslån – uden at der pålægges yderligere stempelafgift.

For *direkte pantebreve*, herunder skadesløsbreve, i ejerboliger er mulighederne for, at de kan vandre (anvendes stempelfrit i andre retsforhold), ikke umiddelbart til stede. Disse dokumenter foreslås derfor fortsat stemplet til den lave sats (1,5 pct.), hvis det dokumenteres efter nærmere fastsatte regler, at de tjener til sikkerhed for et lån, der udelukkende skal anvendes i låntagerens erhvervsvirksomhed.

Dokumentationen tænkes tilvejebragt ved, at udstederne (pantsætterne) i dokumentet erklærer, at pantebrevet tjener til sikkerhed for et erhvervslån i virksomheden, samtidig med at der gives oplysning om det moms-nr. eller SE-nr., som er tildelt virksomheden. For at sikre disse oplysningers rigtighed kan det som yderligere betingelse for at give adgang til den »lave« stempelafgift overvejes, at pantsætteren får sine oplysninger attesteret af långiver.

Dette vil svare til pengeinstitutternes i dag gældende pligter til bekræftelse af håndpant-sætningserklæringer vedrørende byggelån, jf. lovens § 65, stk. 5, om disse erklæringers stempelfrihed.

Kontrollen med stempeling efter den korrekte stempelsats påhviler først og fremmest stempelmyndighederne og tinglysningskontorerne. En udformning af f.eks. dokumentets forside med udhævelse af erklæringer om og eventuelt bekræftelsen på, at der foreligger pant for erhvervslån, kan gøre det enkelt at konstatere, til hvilken sats der skal stemples. Er der tvivl, eller dokumentet stemplet for lavt, må det anholdes, dvs. tilbageholdes og indsendes til stempelmyndigheden, dvs. statsamtet, indtil tvivlen er afklaret og korrekt stempel er betalt.

Spørgsmål 3:

Ifølge lovforslagets bemærkninger anses en bolig som en ejerbolig, hvis mere end halvdelen af etagearealet benyttes privat. Hvorfor er der anvendt denne definition, og hvad taler for at ændre definitionen af ejerbolig i forhold til den tidligere anvendte definition?

Svar:

Den i lovforslaget anvendte definition på ejerboliger adskiller sig ikke fra, hvad bemærkningerne uddyber herom.

Ejerboliger er: ejendomme til helårsbeboelse, enten til brug for ejeren eller opført med salg for øje, samt fritidshuse.

Ejendomme, der har blandet benyttelse (både privat og erhvervmæssig), anses for ejerboliger, hvis bygningsarealet overvejende er bestemt til ejerens private brug, og den i bemærkningerne anvendte formulering »hvis mere end halvdelen af etagearealet benyttes privat« adskiller sig ikke herfra.

Inden for skattelovgivning anvendes ved blandede ejendomme en grænse på 25 pct., således at en erhvervmæssig benyttelse på 25 pct. eller mere medfører, at der skal foretages en fordeling af ejendomsværdien på den erhvervmæssige og den private del.

Ved stemplingen af dokumenter med pant i ejerboliger har man valgt en definition af ejerboliger i overensstemmelse med realkreditlovgivningens kriterier. Dette hænger bl.a. sammen med, at realkreditinstitutter og pengeinstitutter som långivere og tinglysningskontorerne som kontrolmyndigheder for den korrekte stempeling af pantebreve normalt må antages at være mere fortrolige med realkreditlovens kriterier end med de skattemæssige kriterier.

Spørgsmål 7:

Hvorledes vil ministeren forhindre, at personer bosiddende i Danmark opretter kontoordninger i udlandet, typisk grænselandet syd for den dansk/vesttyske grænse?

Svar:

Efter stempelovens regler er et dokument kun stempelpligtigt, når 1) parterne i det retsforhold, som dokumentet vedrører, er hjemmehørende her i landet eller 2) en af parterne er hjemmehørende her i landet og dokumentet er underskrevet her af en af parterne.

Er den ene part udlænding, kan man derfor undgå at betale stempel ved at lade dokumentet underskrive f.eks. i Vesttyskland.

Ved kontoordninger vil de gældende regler føre til, at den skriftligt oprettede kontoaftale vil blive stempelpligtig, medmindre køberen (kontooveren) rejser ud af landet for at underskrive kontoaftalen og kreditor

(sælgeren eller kontoorganisationen) har bopæl i udlandet.

Hvor kontoaftalen indgås med sælgeren, vil der næppe være nogen større omgængelsesmuligheder, fordi sælgeren i de fleste tilfælde vil have bopæl her i landet.

Hvor kontoaftalen indgås med en kontoorganisation, kan kontoaftalen blive fritaget for stempelafgift, hvis organisationen må betragtes som hjemmehørende i udlandet og køberen underskriver aftalen i udlandet.

Selv om en stempelafgift på 4 pct. ud fra en umiddelbar betragtning kan være en tilskyndelse til, at kontoaftaler i fremtiden i højere grad vil blive indgået med udenlandske kontoorganisationer, vil det i praksis nok ikke ske i væsentligt omfang. Den typiske kontohaver vil næppe rejse til udlandet for at skrive en kontoaftale under.

Det er ikke hensigten at indføre regler, der specielt skal forhindre, at der oprettes konto-

ordninger i udlandet. Den væsentligste begrundelse herfor er, at der i så fald nemt kan opstå det problem, at der skal betales afgift til to lande.

Spørgsmål 22:

Kan man oprette kontrakter i udlandet og bruge disse i Danmark eller f.eks. i en af de tværnationale virksomheder?

Svar:

Oprettes en kontrakt i udlandet, og er den stempelfri, fordi kun en af parterne er hjemmehørende i Danmark, er dette ikke til hinder for, at den som kontrakt oprettet her i landet vil kunne anvendes både i Danmark og i »tværnationale virksomheder«.

Med hensyn til stempelpligten for dokumenter, der oprettes i udlandet, henvises til besvarelsen af spørgsmål 7.

Henvendelse til udvalget fra Danmarks Automobilforhandler Forening

Danmarks Automobilforhandler Forening
 Organisation for automobildetailsalg og automobilreparation
 Den 10. oktober 1986

Til Folketingets skatte- og afgiftsudvalg

Vedrørende: Lovforslag nr. L 6 om ændring af lov om stempelafgift

En forhøjelse af stempelafgiften med over 10.000 procent for nye biler fra 0,1 pct til 4,0 pct. ved salg af personbiler er chokerende og helt urimelig.

Lovforslagets uhyrlige afgiftsforhøjelser er vist nedenfor:

	Ny personbil kr.	Brugt personbil kr.
Pris.....	130.000	65.000
Stempelafgift før 7. oktober 1986 ..	51	65
efter 7. oktober 1986	5.200	2.600

En stempelafgift på 4 pct. af vederlaget ved køb af personbil med minimumsudbetaling er samtidig en »straf« over for bilkøbere, der ved anskaffelsen præsterer en udbetaling (opsparing).

Eksempel:

	Ny personbil kr.	Brugt personbil kr.
Pris.....	130.000	65.000
Udbetaling	26.000	13.000
At afdrage	104.000	52.000
Stempelafgift efter forslaget	5.200	2.600
Heraf stempelafgift af udbetalingen ...	1.040	520

Danmarks Automobilforhandler Forening protesterer derfor kraftigt mod den i lovforslagets § 1, nr. 3, foreslåede forhøjelse af stempelafgiften til 4 pct. for prsonbiler, der efter lovforslaget ikke kan rubriceres som andet end en ny bilskat, uagtet bilerne i finansåret 1986 giver staten et totalprovenu på over 25 mia kr.

Med venlig hilsen

KNUD THYBO
 formand

/ P. E. Nedergaard
 adm. direktør